

Γενικά Θέματα

(ασκήσεις)

1. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \lambda^2 \cdot x \cdot e^{\lambda x^2}$, $x \in \mathbb{R}$ και $\lambda > 0$.

I) Να εξετάσετε την f ως προς την μονοτονία, τα ακρότατα, τα κοίλα και τα σημεία καμψής.

II) Να βρείτε το εμβαδόν $E(\lambda)$ του χωρίου που περικλείεται από την C_f , τον άξονα Ox και την ευθεία $x=1/\lambda$.

III) Να βρείτε το $\lim_{\lambda \rightarrow +\infty} E(\lambda)$

2. I) Να βρείτε την καμπύλη $C = \{M(x,y) | x,y \in \mathbb{R}\}$, όταν για τους μιγαδικούς

$$z=x+yi \text{ ισχύει: } 4|z|^2 - 4\left[\operatorname{Im}(z) + \frac{1}{2}\right]^2 + 5 = 0$$

II) Να βρείτε ποιοι από τους παραπάνω μιγαδικούς έχουν το μικρότερο και ποιοι το μεγαλύτερο όρισμα.

III) Αν A , B είναι οι εικόνες των δύο παραπάνω μιγαδικών αριθμών, να βρείτε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από την C και τα τμήματα OA , OB . (απάντ: $E=2/3$ τ.μ)

3. Ευθεία (ε) στρέφεται γύρω από το $A(4,2)$ με ρυθμό $\frac{d\lambda}{dt} = 10^{-3} \text{ sec}^{-1}$,

όπου $\lambda \in (0, +\infty)$ είναι ο συντελεστής διεύθυνσής της. Εάν η ευθεία (ε) τέμνει τους άξονες Ox , Oy , στα σημεία M , N αντίστοιχα, να βρείτε το

ρυθμό μεταβολής του εμβαδού του τριγώνου OMN ως προς το χρόνο τη χρονική στιγμή που η ευθεία περνάει από το σημείο B(5,3).

4. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, δύο φορές παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και η ευθεία (ε) με συντελεστή διεύθυνσης λ . Αν η (ε) τέμνει την C_f σε τρία διαφορετικά σημεία, να αποδείξετε ότι υπάρχει $\chi_0 \in \mathbb{R}$ τέτοιο ώστε $f'(\chi_0) = 0$

Υπόδειξη:

Αν $A(\chi_1, f(\chi_1))$, $B(\chi_2, f(\chi_2))$, $\Gamma(\chi_3, f(\chi_3))$ με $\chi_1 < \chi_2 < \chi_3$ τα τρία διαφορετικά σημεία, εφαρμόζουμε το Θ.Μ.Τ στα $[\chi_1, \chi_2]$ και $[\chi_2, \chi_3]$, οπότε βρίσκουμε $\xi_1 \in (\chi_1, \chi_2)$ και $\xi_2 \in (\chi_2, \chi_3)$ με $f'(\xi_1) = f'(\xi_2) = \lambda$. Εφαρμόζουμε τώρα για την f το Θ. Rolle στο διάστημα (ξ_1, ξ_2) ...

5. Έστω $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, δύο φορές παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ και υπάρχουν $a, \beta, \gamma > 0$ με $a < \beta < \gamma$ τέτοια ώστε $f(a) = a$, $f(\beta) = \beta$, $f(\gamma) = \gamma$. Να αποδείξετε ότι:

I) υπάρχουν $\kappa, \lambda > 0$ τέτοια ώστε $f(\kappa) = \kappa \cdot f'(\kappa)$, $f(\lambda) = \lambda \cdot f'(\lambda)$

II) αν η ευθεία που περνά από τα $A(\kappa, f(\kappa))$, $B(\lambda, f(\lambda))$ περνάει και από την αρχή των αξόνων, δείξτε ότι υπάρχει $\chi_0 > 0$ τέτοιος ώστε $f'(\chi_0) = 0$.

Υπόδειξη:

Εφαρμόζουμε για την συνάρτηση $F(x) = f(x)/x$ το Θ. Rolle στα διαστήματα $[a, \beta]$ και $[\beta, \gamma]$ ...

Επειδή τα O, A, B είναι συνευθειακά ... $f'(\lambda) = f'(\kappa)$

Εφαρμόζουμε τώρα για την f' το Θ. Rolle στο $[\kappa, \lambda]$ ...

6. I) Να λύσετε στο $\mathbb{C}$ την εξίσωση: $2z^2 - 4z \sin \theta + 2 \sin^2 \theta - \sin \theta + 1 = 0$ όπου $\theta \in [0, \pi) \cup (\pi, 2\pi]$.

II) Έστω z_1, z_2 οι ρίζες της εξίσωσης με z_1 αυτή που έχει το φανταστικό της μέρος θετικό. Αν $M(x,y)$ είναι η εικόνα της ρίζας z_1 στο μιγαδικό επίπεδο, βρείτε το γ.τ των σημείων M όταν $\theta \in [0, \pi/2]$.

III) Βρείτε το εμβαδόν του χωρίου που ορίζει ο παραπάνω γ.τ με τους άξονες $x'x$ και $y'y$.

Υπόδειξη:

I) $\Delta = \dots = -16\eta^2(\theta/2) < 0 \dots z_1 = \sigma\eta\theta + i\eta\mu(\theta/2)$ και $z_2 = \sigma\eta\theta - i\eta\mu(\theta/2)$

II) Ο ζητούμενος γ.τ είναι το μέρος εκείνο της παραβολής $y^2 = 2\left(-\frac{1}{4}\right)(x-1)$

για το οποίο ισχύουν $0 \leq x \leq 1$ και $0 \leq y \leq \frac{\sqrt{2}}{2}$

III) ... $E = \frac{\sqrt{2}}{2} \int_0^1 \sqrt{1-x} dx = \dots = \frac{\sqrt{2}}{3}$

7. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} \frac{ax^2}{x-3}, & x < 2 \\ -\frac{\beta}{x}, & x \geq 2 \end{cases}$

I) Να προσδιορίσετε τα a, β ώστε η f να είναι συνεχής και στο $-\infty$ η C_f να έχει πλάγια ασύμπτωτη την ευθεία $y=x+3$

II) Να μελετήσετε την f ως προς την μονοτονία και τα ακρότατα.

III) Να βρείτε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από τη γραφική παράσταση της f , τις ευθείες $x=1, x=3$ και τον άξονα $x'x$.

8. Δίνεται η $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = \int_0^x \frac{tdt}{\sqrt{2+t^4}}$.

I) Να βρείτε την $f'(x)$

II) Να δείξετε ότι η f είναι άρτια.

III) Να υπολογίσετε το $I = \int_{-2}^2 \frac{xdx}{\sqrt{2+x^4}}$

9. Αν η συνάρτηση f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο $[a, \beta]$ και ισχύουν

οι σχέσεις $f(a)=f(\beta)=\lambda$, $\int_a^\beta f(x)dx = \lambda(\beta - \alpha)$, $\lambda \in \mathbb{R}$, να αποδείξετε

ότι:

i) η εξίσωση $f'(x)=0$ έχει δύο τουλάχιστον ρίζες στο (a, β)

ii) υπάρχει $\xi \in (a, \beta)$: $f''(\xi)=0$

Υπόδειξη:

Εφαρμόζουμε το Θ.Μ.Τ Ο.Λ ... οπότε $f(\rho)=\lambda$.

Εφαρμόζουμε το Θ. Rolle για την f στα διαστήματα $[a, \rho]$ και $[\rho, \beta]$ ...

10. Βρείτε τα $a, \beta \in \mathbb{R}$ ώστε η συνάρτηση f με:

$$f(x) = \begin{cases} \int_0^x (2t+1)e^t dt & , 0 \leq x < 1 \\ 0 & \\ \alpha^2 - 3\alpha + e + 3 & , x = 1 \\ \frac{(\beta - 3\alpha)\eta\mu(\chi - 1)}{\chi^2 - 4\chi + 3} & , 1 < x \leq 2 \end{cases} \quad \text{να είναι συνεχής στο } [0, 2]$$

Υπόδειξη:

$$\int_0^x (2t+1)e^t dt = \dots = (2x-1)e^x + 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \dots = \frac{3\alpha - \beta}{2}$$

11. Να υπολογίσετε το όριο: $\lim_{h \rightarrow 0} \left(\frac{1}{h} \cdot \int_2^{2+h} \sqrt{t^2 + 2} dt \right)$

Υπόδειξη:

Αν $f(h) = \int_0^h \sqrt{t^2 + 2} dt$ τότε

$$\int_2^{2+h} \sqrt{t^2 + 2} dt = \int_2^0 \sqrt{t^2 + 2} dt + \int_0^{2+h} \sqrt{t^2 + 2} dt = \int_0^{2+h} \sqrt{t^2 + 2} dt - \int_0^2 \sqrt{t^2 + 2} dt = f(2+h) - f(2)$$

Έτσι

$$\frac{1}{h} \cdot \int_2^{2+h} \sqrt{t^2 + 2} dt = \frac{f(2+h) - f(2)}{h} \Rightarrow \lim_{h \rightarrow 0} \left(\frac{1}{h} \cdot \int_2^{2+h} \sqrt{t^2 + 2} dt \right) = f'(2)$$

$$\text{Όμως } f'(h) = \left(\int_0^h \sqrt{t^2 + 2} dt \right)' = \sqrt{h^2 + 2} \Rightarrow f'(2) = \sqrt{6}$$

12. Αν $\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}^*$ ώστε:

$$\int_0^1 (1 + \sin^4 x)(\alpha x^2 + \beta x + \gamma) dx = \int_0^2 (1 + \sin^4 x)(\alpha x^2 + \beta x + \gamma) dx \text{ να}$$

αποδείξετε ότι η εξίσωση $\alpha x^2 + \beta x + \gamma = 0$ έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο $(1, 2)$.

Υπόδειξη:

$$\text{Εύκολα προκύπτει ότι } \int_1^2 (1 + \sin^4 x)(\alpha x^2 + \beta x + \gamma) dx = 0$$

Αν f είναι μια παράγουσα της $g(x)=(1+\sin^4x)(ax^2+\beta x+\gamma)$ τότε θα έχουμε:

$f'(x) = (1+\sin^4x)(ax^2+\beta x+\gamma)$ και άρα

$$\int_1^2 (1+\sin^4x)(ax^2+\beta x+\gamma)dx = \int_1^2 f'(x)dx = f(2) - f(1) \text{ Άρα } f(2)=f(1)$$

Εφαρμόζουμε τώρα το Θ. Rolle για την f στο διάστημα $[1,2]$ ...

13. Αν η C_f περνά από τα σημεία $A(0,3)$ και $B(-1,-1)$ και η f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ με $f'(x)=3x^2+2\lambda x+5$, να υπολογίσετε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από τη γραφική παράσταση της f' , τον άξονα Ox και τις ευθείες $x=-1$, $x=0$.

Υπόδειξη:

Προφανώς $f(x)=x^3+\lambda x^2+5x+c$ και από την υπόθεση βρίσκουμε $\lambda=2$, $c=3$ δηλ.

$$f(x)=x^3+2x^2+5x+3$$

$$E = \int_{-1}^0 |f'(x)|dx = \dots = 4$$

14. Δίνεται η συνάρτηση $f|(0,1]$ με $f(x)=x \ln x + e^x - 1$. Δείξτε ότι η εξίσωση $f'(x)=0$ έχει μία μόνο λύση στο $(0,1]$ καθώς και η εξίσωση $f(x)=0$ έχει και αυτή μία μόνο λύση στο $(0,1)$.

15. Δίνεται η συνάρτηση $f|[0,1]$ με $f(x) = \frac{1-x}{3} \cdot e^x$

- i) Να μελετηθεί ως προς την μονοτονία, ακρότατα, κοίλα, σημεία καμπής, να γίνει πίνακας μεταβολών της και να βρεθεί το σύνολο τιμών της
- ii) Δείξτε ότι η εξίσωση $f(x)=x$ έχει μοναδική ρίζα στο $(0,1)$. Μπορείτε να δείξετε ότι η ρίζα αυτή είναι στο $[0,1/3]$;

16. Έστω $f|_{[a,\beta]}$ μια συνάρτηση δύο φορές παραγωγίσιμη. Αν $\chi_1, \chi_2, \chi_3 \in [a,\beta]$ είναι διαδοχικοί όροι αριθμητικής προόδου και $f(\chi_1), f(\chi_2), f(\chi_3) \in \mathbb{R}$ είναι διαδοχικοί όροι άλλης αριθμητικής προόδου, να αποδείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (a,\beta)$: $f''(\xi) = 0$

Υπόδειξη:

$$\chi_2 - \chi_1 = \chi_3 - \chi_2 \text{ και } f(\chi_2) - f(\chi_1) = f(\chi_3) - f(\chi_2)$$

Εφαρμόστε το Θ.Μ.Τ και στη συνέχεια το Θ. Rolle ...

17. Αν για τη συνάρτηση $f|_{\mathbb{R}}$ υπάρχει η f'' και είναι συνεχής η f'' , με

$$f(\pi) = 4 \text{ και } I = \int_0^{\pi} [f(x) + f''(x)] \eta \mu x dx = 6, \text{ να υπολογίσετε το } f(0).$$

Υπόδειξη:

Διαπιστώστε ότι $I = I_1 + I_2$, όπου

$$I_1 = \int_0^{\pi} f(x) \eta \mu x dx = \dots = \left[-f(x) \sigma \upsilon \nu x \right]_0^{\pi} + \int_0^{\pi} f'(x) \sigma \upsilon \nu x dx$$

$$I_2 = \int_0^{\pi} f''(x) \eta \mu x dx = \int_0^{\pi} (f'(x))' \eta \mu x dx = \dots$$

18. Να βρείτε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από τη γραφική

$$\text{παράσταση της } f(x) = \frac{x^3 - 3x^2 + 4}{x^2 - 9} \text{ και τις ευθείες } y=0, \chi=-1, \chi=2.$$

19. Αν $f|_{\mathbb{R}}$ είναι μία συνεχής συνάρτηση και ορίσουμε την συνάρτηση

$$g(x) = f(x) \cdot \int_0^x f(t) dt, \text{ να δείξετε ότι αν η } g \text{ είναι φθίνουσα, τότε}$$

$$f(x)=0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Υπόδειξη:

$$\text{Αν θεωρήσουμε } G(x) = \left(\int_0^x f(t) dt \right)^2 \text{ τότε } G'(x) = 2g(x) \text{ και } G(0) = 0. \text{ Επειδή } g$$

φθίνουσα και η G' θα είναι φθίνουσα δηλ. $G'(x) \geq G'(0) = 0$ για κάθε $x \leq 0$ και

$G'(x) \leq 0$ για κάθε $x \geq 0$. Άρα η G παρουσιάζει στο $x_0 = 0$ ολικό μέγιστο $G(0) = \dots = 0$.

Αλλά $G(x) \geq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, άρα $G(x) = 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ....

20. Έστω η συνάρτηση $f|_{[0,1]}$ παραγωγίσιμη στο $[0,1]$ για την οποία ισχύουν οι σχέσεις:

$$\text{i) } \int_0^1 f(x) dx = u, \text{ } u \in \mathbb{R} \text{ σταθερός}$$

$$\text{ii) } f(0) = f(1) = u$$

Να δείξετε ότι υπάρχουν $\chi_1, \chi_2 \in (0,1)$ με $\chi_1 \neq \chi_2$ τέτοια ώστε

$$f'(\chi_1) = f'(\chi_2) = 0$$

Υπόδειξη:

Εφαρμόστε το Θ.Μ.Τ.Ο.Λ και μετά το Θ. Rolle στα διαστήματα $[0,\xi]$ και $[\xi,1]$ για την f ...

21. Δίνεται η μονοπαραμετρική οικογένεια παραβολών

(c) : $y = 2x^2 - 3x + 2c - 1$. Να βρείτε την εξίσωση εκείνης της παραβολής της οικογένειας (c) , που η απόστασή της κορυφής της από την αρχή των αξόνων είναι ελάχιστη.